

2010/2011. tanév

Országos forduló

II. kategória, 9-10. évfolyam

Írásbeli feladatlap

megoldókulcs

A 2. feladatlaphoz melléklet tartozik.

Az 1. feladatlapon elérhető pontszám:

/ 80 pont

A 2. feladatlapon elérhető pontszám:

/ 47 pont

Elérhető pontszám összesen:

/ 127 pont

70% = 89 pont

Üdvözlünk kedves javításban résztvevő kolléga!

Köszönjük, hogy részt vesz ebben a munkában és ezzel is támogatja a könyvtárhasználati tehetséggondozást.

A versenyzői feladatlapot oly módon alakítottuk megoldókulccsá, hogy eredeti szerkezetét meghagytuk, és vastag dőlt betűkkel írtuk be a **helyes válasz(oka)t** és dőlt betűvel a **pontozási útmutatót**.

Kérjük, ügyeljenek az anonim javítás feltételeinek biztosítására! A javítás akkor kezdődhet meg, ha már az összes versenyző feladatlapja egy helyen van. A tanulók neve legkorábban az összes feladatlap kijavítása után kerülhet rá a feladatlapokra.

A javítás eredményét rögzítsék jegyzőkönyvben!

Tapasztalatokban gazdag javítást kívánunk!

A versenyszervezők

1.

2003-ban egy budapesti kerület 7. évfolyamos tanulói között elvégzett olvasásszociológiai kutatás eredménye szerint a vizsgált 790 fő legemlékezetesebb olvasmányainak rangsora az, amit a táblázatban láthatsz.

a) Egészítsd ki a táblázatot a hiányzó születési városokkal, születési országokkal, születési évszámokkal és add meg, hogy az ország ma EU tagállam-e (igen/nem)!

	Szerző neve	Szül. hely	Szül. ország	EU?	Szül. év
1.	Luis Sachar	New York	<i>Amerikai Egyesült Államok</i>	<i>nem</i>	1954
2.	Jacqueline Wilson	Bath, Somerset	Nagy-Britannia	<i>igen</i>	1945
3□	Fekete István	<i>Gölle</i>	Magyarország	<i>igen</i>	<i>1900</i>
4.	Meg Cabot	Bloomington	<i>Amerikai Egyesült Államok</i>	<i>nem</i>	1967
5.	Daniel Defoe	<i>London</i>	<i>Nagy-Britannia</i>	<i>igen</i>	<i>1660</i>
6.	Darren Shan	London	<i>Nagy-Britannia</i>	<i>igen</i>	1972
7.	Thomas Brezina	Bécs	<i>Ausztria</i>	<i>igen</i>	1963
8.	Erich Kästner	<i>Drezda</i>	<i>Németország</i>	<i>igen</i>	<i>1899</i>
9.	Alan Alexander Milne	<i>London</i>	<i>Nagy-Britannia</i>	<i>igen</i>	<i>1882</i>

Az alábbiakban néhány állítást olvashatsz Nagy Attila egyik tanulmányából. Állapítsd meg, hogy a tanulmányból kiemelt mondatok a táblázat adataira vonatkoznak-e!

b) Jelöld eszerint: I = igen vagy N = nem

Idézet	I/N
„a nemzeti klasszikusok helyét a divatos amerikai, angol szerzők vették át”	<i>I</i>
„a könyvnelküliséget nyíltan vállalók és a lehető legalacsonyabb kötettszámot megjelölők együttes aránya bizony a megkérdezettek jó tizedét képviseli 2003 novemberében”	<i>N</i>
„A 7. osztályosok 13%-a egyetlen mű elolvasását sem tudta felidézni utolsó félévére visszatekintve.”	<i>N</i>
„a kortárs, divatos művek láthatóan erős érzelmi utórezgéseket keltenek, s a klasszikusok háttérbe szorítása tagadhatatlanul folytatódó tendencia”	<i>I</i>
„A jelenlegi könyvolvasásra kérdező mondatunk nyomán [...] megállapíthatjuk, hogy a klasszikus művek olvasása a domináns [...] de] Fekete István munkái, [...] egy-egy említéssel szerepelnek a „futottak még” mezőnyében.”	<i>N</i>
„a fiúk mindössze jó harmada (35%), a lányok többsége (60%) szokott a jobb megértés, az élménymegosztás, az ajánlás céljából, kortárscsoporthoz tagjaival, barátokkal, barátnőikkel az éppen olvasott könyvekről beszélgetni.”	<i>N</i>
„A kedvelt szerzők [...] összesített listájának eleje ugyancsak a kortárs szerzők dominanciáját bizonyítja”	<i>I</i>
„Nem idézzük itt és most hosszabban <i>Kosztolányi Dezső</i> és <i>Németh László</i> idevágó gondolatait, amelyek szerint nem sokat, hanem jót, az adott korosztálynak, az adott személyiségnek éppen megfelelő könyvet kell diákjaink kezébe adni.”	<i>N</i>
„Azonos kérdésre 1978-ban – negyedszázaddal korábban – egy országos vizsgálat adataiból még a következő névsor állt össze: May, Gárdonyi, Fekete I., Petőfi, Cooper, Molnár Ferenc, Jókai, Benedek Elek, Arany János és Verne. A nemzeti klasszikusok dominanciája (7 fő) jól láthatóan megtört, egyedül Fekete István maradt hírmondónak”.	<i>I</i>

Forrás: Nagy Attila: Változás vagy folytonosság, avagy új/régi olvasók Újbudán? In: Új Pedagógiai Szemle, 2009. 6. sz. URL: <http://www.ofi.hu/tudastar/valtozas-folytonosság> Utolsó letöltés: 2011.02.15.

Minden a felső táblázatba írt információ és minden megfelelő válasz az idézetek mellett 1-1 pont.

Összesen: 24+9=33 pont

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	

2.

A táblázatot és Nagy Attila tanulmányát szeretnétek programotok honlapján is elhelyezni.

Ehhez kapcsolódóan praktikus lenne segítséget adni diáktársaitoknak, hogy az említett szerzők műveit hol és hogyan találhatják meg az iskolai könyvtárban.

a) Egészítsd ki a szöveget az 1. feladatban szereplő szerzők nevével és az alábbi raktári jelzetekkel!

D39 S10 S54 A33 M68

Kedves Diáktársaink!

Az előző tanulmányban említett szerzők művei iskolai könyvtárunkban is megtalálhatók. Ha kíváncsiak vagytok rá, hogy milyenek is azok a regények, amelyek a vizsgálatban résztvevő gyerekeknek tetszettek, olvassátok el ti is! Majd gyertek el a Nemzetközi Gyermekekönyvnap délutánján rendezett olvasóklubba, ahol a kerületből meghívott gyerekekkel beszélgethettek a művekről.

Ahhoz, hogy könnyen megtaláljátok a könyvtárban a műveket, szükséges tudni a betűrendet, hiszen a szépirodalmi művek szerzőik vezetékneve szerint rendezve találhatók a polcokon. Vagyis a tanulmányhoz csatolt táblázatban szereplő szerzők ebben a sorrendben:

Brezina, Thomas

Cabot, Meg

Defoe, Daniel

Fekete István

Kästner, Erich

Milne, Alan Alexander

Sachar, Luis

Shan, Darren

Wilson, Jacqueline

Egy-egy könyv megkereséséhez további segítséget a raktári jelzet nyújt. Ezt megtalálhatjátok a katalógusban. Néhány példa a fenti szerzőkkel:

szerző	raktári jelzet
<i>Defoe, Daniel</i>	<i>D39</i>
<i>Milne, Alan Alexander</i>	<i>M68</i>
<i>Sachar, Luis</i>	<i>S10</i>
<i>Shan, Darren</i>	<i>S54</i>

Vagyis ebben az esetben is nagyon kell figyelni a külföldi szerzők vezetéknevére. Tehát például a ***A33*** raktári jelzet szerzőink közül egyikhez sem tartozik.

Jó böngészést! Jó olvasást!

A szervezők

*Minden szerzői név, mely az előtte lévőhöz képest megfelelő betűrendi helyen van 1 pontot ér. Összesen 9 pont
Minden a táblázatba helyesen kiválasztott szerző 1 pont. + Minden a megfelelő szerző mellé írt raktári jelzet 1 pont.*

Összesen 8 pont.

A megfelelő kakukktojás raktári jelzet 1 pont.

Mindösszesen: 18 pont

34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	

3.

A szervezés során sokféle szervezettel, programmal, művel ismerkedtetek meg. Ezeket érdemes lenne egy ajánlóban közzétenni. A könnyebb eligazodás kedvéért csoportosítani kell az anyagot!

a) Írd a felsoroltak sorszámait a megfelelő kategória mellé!

könyvek	3.)
intézmények/egyesületek	1.) 7.) 8.) 12.) 13.) 18.)
könyvtárak	4.) 10.)
rendezvények/konferenciák	2.) 6.) 15.)
könyvkiadók	11.) 12.) 16.)
versenyek/pályázatok	9.) 14.)
honlapok, adatbázisok	5.) 17.)

Minden megfelelő rubrikába írt sorszám 1 pont. Összesen max. 18 pont

1.) Gyermekkönyvszerzők és Illusztrátorok Egyesülete	10.) Janikovszky Éva ÁMK Városi és Iskolai Könyvtár
2.) Bologna Gyermekkönyvvásár	11.) Kossuth Kiadó
3.) Csodaceruza könyvek	12.) Magyar Képregénykiadók Szövetsége
4.) FSZEK Terézvárosi Gyermekkönyvtár	13.) Marczibányi Téri Művelődési Központ
5.) Gyermekirodalmi adatbázis	14.) Meseíró Pályázat
6.) VI. Gyermekirodalmi Fesztivál	15.) Mesekonferencia
7.) Magyar Olvasástársaság	16.) Móra
8.) Gyermekszínházak Háza	17.) Olvasás portál
9.) Bálint Ágnes-vetélkedő	18.) Petőfi Irodalmi Múzeum

A tervezett ajánlóba mindegyikről írtok majd egy rövid ismertetést. Te a Petőfi Irodalmi Múzeumot vállaltad.

b) Írj róla legfeljebb ötsoros ismertetőt!

- terjedelmi korlátok betartása, max. 5 sor	1 pont
Legfeljebb 4 releváns és valós információ a PIM-ről 1-1 pont Pl.:	max. 4 pont
- országos hatáskörű	
- gyűjtőkör meghatározása (a magyar irodalom írott, hangzó, tárgyi emlékei)	
- a nemzeti és határon túli muzeológia központja	
- Budapesten; cím: Károlyi Mihály u. 16.	
- a Károlyi Palotában (1957 óta)	
- 1954-ben alakult	
- könyvtára tudományos szakkönyvtár	
- van Művészeti tára, Hangtára	
- állandó kiállítás Petőfiről	
- programjai: ifjúsági foglalkozások, irodalmi szalon ...	
- nyitva: III.1-X.31.: 10-18 óra; XI. 1-II.28.: 10-16 óra	

c) Add meg forrásod pontos adatait!

A következő helyesen megadott bibliográfiai adatokért 1-1 pont jár: szerző, cím, hely, kiadó, év

A pontos oldalszám(ok) további 1 pont

Az adatok bármely elterjedt hivatkozási stílusban elfogadhatók. Összesen 6 pont

Pl.:

Magyar nagylexikon, 14. kötet, Nyl-Pom, Bp., Magyar Nagylexikon Kiadó, 2002, 739-740. p.

Balassa M. Iván (főszerk.): Magyarország múzeumai, Múzeumlátogatók kézikönyve, Bp.,

Kulturtrade, 1996, 41. p.

b) és c) feladat együtt: 11 pont

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak!

Kérd a 2. feladatlapot, melynek megoldása során már az internet is rendelkezésedre áll!

52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.

A megoldás során használható az internet.

A feladatlaphoz Békés Pálról szóló melléklet tartozik.

A versenyző tanuló kódszáma:

A 2. feladatlapon elért pontszám:

 / 47 pont

4.

Az Európai Unió tagállamainak gyerekkönyveit műfordításokon keresztül ismerhetjük meg. Így programsorozatokat részeként egy műfordítót is szeretnétek majd meghívni. Ehhez azonban szükséges egy olyan névsor, melyben biztosan magas színvonalú munkát folytató műfordítókat találtok.

Mondhatjuk-e, hogy a magyar IBBY által osztott *Év gyermekkönyve díjat* fordítói kategóriában az elmúlt évtizedben elsősorban EU-s országokban megjelent művek fordításáért ítelték oda?

a) Válasz: **Igen** 1 pont

b) Bizonyítékul töltsd ki a táblázatot bármely három év adatával!

Évszám	Műfordító	Kitüntetés tárgya	A díjazott mely ország kultúráját közvetíti a magyar olvasóközönségnek?
2009	Tóth Krisztina	<i>Florence Jenner-Metz: Neked írok, Apu!</i> című könyvének fordításáért	Franciaország
2008	Pacskovszky Zsolt	<i>Timothée de Fombelle Ágrólszakadt Tóbiás</i> című regényének műfordításáért	Franciaország
2006	Merényi Ágnes	az angol gyermekirodalom fordításáért	Nagy-Britannia
2005	Kertész Judit	Hans Christian Andersen meséinek új fordításáért	Dánia
2004	Tótfalusi István	Henning Mankell műveinek fordítása	Svédország
2002	Papp Gábor Zsigmond	R. L. Stevenson <i>Gyermekkert</i> Viktória korabeli gyerekversek angol és magyar nyelven című könyvének fordításáért.	Nagy-Britannia
2001	Székely Éva	az olasz gyermekirodalom fordításáért	Olaszország

A fentiek közül bármelyik három elfogadható. Minden cella helyes kitöltése 1 pont. Összesen max. 12 pont

c) Egy mondatban indokolt válaszod!

Az elmúlt évtizedben az IBBY csak az EU-s ország kultúrájához kötődő műfordításokat díjazott.

Bármely megfogalmazásban elfogadható, ha a kérdésnek megfelelően egyértelmű választ ad. Max. 2 pont

d) Forrásodról add meg az alábbi adatokat!

A honlap főoldalának internetcíme:

www.ibby.hu

Mely menüpontban találtad az információkat?

Díjazottak

Szervezet, amely a honlapot működteti: **Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa (IBBY)**

Minden pontos válasz 1 pont. Max. 3 pont.

Összesen az egész feladat 18 pont.

81.	
82.	
83.	
84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	
97.	
98.	

5.

Új kézikönyvének megjelenése alkalmából a Cerkabella Könyvkiadót is meghívjátok. A beszélgetésre készülve szembesültök azzal, hogy egy ilyen mű sohasem lehet teljesen kész. Mindenki találhat olyan adatot, információt, ami szerinte fontos, és hiányzik a lexikonból. Ez jó kiindulási alap a kiadóval való beszélgetéshez.

a) Add meg a kézikönyv pontos bibliográfiai adatait, hogy a program meghívójába így kerüljön be!

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor, Kortárs gyerekirodalmi lexikon, Böngésző és olvasókönyv, Szentendre, Cerkabella, 2010

A következő helyesen megadott bibliográfiai adatokért 1-1 pont jár: szerkesztő, cím, hely, kiadó, év

Max. 5 pont.

Az adatok bármely elterjedt hivatkozási stílusban elfogadhatók.

A mellékletben található, Békés Pálról szóló oldalpár alapján tegyél kiegészítési javaslatot a majdani 2. jav. bőv. kiadáshoz!

b) A szerző Gyerekkönyveinek listája nem teljes. Javasoljuk még kiegészíteni az alábbi két címmel:

Báldor

Borz a sámlyn

Viola violával

Bármelyik kettő elfogadható. (Felnőtteknek szóló művei nem fogadhatók el.) Minden pontos cím 1 pont.

Max. 2 pont.

c) Melyik katalógus, adatbázis segítségével kerestél a b) feladathoz? Add meg az adatbázis vagy a könyvtár nevét!

Gyermekirodalmi adatbázis

Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum

A fentiek közül bármelyik és további releváns katalógusok, adatbázisok is elfogadhatók.

Max. 1 pont.

d) A művéből közölt részlethez nem írták oda, hogy pontosan hányadik oldalról származik. Még jó, hogy a Magyar Elektronikus Könyvtárban pdf-ben is elérhető a mű!

Add meg a pontos oldalszámokat!

11-13. p.

Ha a kezdő és a záró oldalszám is szerepel, 1 pont

e) Rövid életrajza szerint Békés Pál műfordító is volt. Javasoljuk erre példaként az alábbi című gyermekirodalmi művet megadni:

Adrian Mole újabb kínszenvedései

A 13 és 3/4 éves Adrian Mole titkos naplója

Az eltűnt kalap

Hamupipóke

Pinocchio

A Szépség és a Szörnyeteg

A fentiek közül bármelyik elfogadható. Nem gyermekirodalmi fordítások nem pontozhatók

Max. 1 pont.

Összesen az egész feladat 10 pont.

99.	
100.	
101.	
102.	
103.	
104.	
105.	
106.	
107.	
108.	

6.

Az interneten egy-egy keresőkifejezésre sokféle találatot kaphatunk, hiszen mindegyik másra való. A hatékony kereséshez jó tudni, hogy melyik milyen célra, célokra használható. Ezért a programsorozat keretében minitanfolyamot is szerveztek a gyermekirodalommal kapcsolatos információkeresésről.

Készülj a tanfolyam megtartására! Írd be keresőkifejezésként a *gyermekirodalmat*! Nézd meg alaposan a listát és oldd meg a feladatokat! Ha kell, egészítsd ki a keresőkérdést!

a) A találati halmaz alapján töltsd ki az alábbi táblázatot! (Most internetcímet nem kell megadnod.)

Pl.:

Forrástípus	Főoldal címe	Kiadó, működtető, szerkesztő
1. adatbázis	<i>Gyermekirodalmi adatbázis</i>	<i>HUNRA / Magyar Olvasástársaság / OSZK Könyvtári Intézet</i>
2. folyóirat	<i>Csodaceruza / Csodaceruza.hu</i>	<i>Sándor Csilla Mária főszerkesztő / Csodaceruza Kiadó</i>
3. blog	<i>Gyermekirodalom</i>	<i>Sándor Csilla</i>
3. blog	<i>Útlevel Meseországba (Tündérkert megálló)</i>	<i>Makkai Kinga</i>
3. blog	<i>GYIE blog</i>	<i>Gyermekkönyvszerzők és Illusztrátorok Egyesülete / (Blogger)</i>
3. blog	<i>Mesekalauz</i>	<i>Pompor Zoltán</i>
4. link-gyűjtemény	<i>gyermekirodalom.lap.hu</i>	<i>Sándor Csilla szerkesztő / (Sanoma)</i>

A fentiek közül bármelyik elfogadható, és továbbiak is, melyeket megfelelő forrástípushoz sorolt be a versenyző.

Mindent helyesen kitöltött cella 1 pont. Összesen max. 8 pont.

b) Melyik internetes keresőt használtad?

Pl.: *Google, Yahoo, Altavista, Bing, Heuréka, Lycos, Startlapkereső*

A fentiek közül bármelyik elfogadható, és más is, amennyiben internetes kereső. Max. 1 pont.

c) Írj még egy internetes keresőt, amit még használhattál volna!

A b) feladatban megadottak szerint. Max. 1 pont.

d) Jellemezd a fenti négy forrástípust! Melyik(ek)re igazak az alábbi állítások? Írd oda a sorszámukat!

Állítás	Forrástípus	
	+ pont	- pont
Egy vagy több magánember véleményét olvashatjuk benne.	3.	1., 4.
Rendszeres időközönként jelenik meg.	2.	1., 3., 4.
Többféle visszakeresési szempont alapján tájékozódhatunk a gyermekkönyvekről.	1.	2., 3., 4.
Hosszabb, részletesebb leírásokat olvashatunk benne egy-egy gyerekkönyvről.	2., 3.	1., 4.
Kiindulópont, hogy az interneten melyek a legfontosabb források a gyermekirodalom témakörében.	4.	3.
Személyes élményeket, tapasztalatokat ismerhetünk meg belőle.	3.	1., 4.
Mindenképpen szakemberek készítik.	1., 2.	3., 4.

Minden megfelelő sorba írt a + pont oszlopban lévő szám 1 pont.

A - pont oszlopban lévő számok esetén pontlevonás jár.

Összesen max. 9 pont.

Az egész feladat 19 pont.

**Köszönjük, hogy részt vett ebben a munkában!
A feladatlapok eredményét rögzítsék jegyzőkönyvben!**

109.
110.
111.
112.
113.
114.
115.
116.
117.
118.
119.
120.
121.
122.
123.
124.
125.
126.
127.